

Sözlər də gülə çevrilir, ləçək-ləçək. Sözlər də qönçələnir, poetik, lirik ifadələrdə gözə-könülə ələnir gözəl-göyçək...

Sözlərdən qala yaparlar! Sözlərdən nəgmə ilməli, əriş-arğac kəlməli xal-xalça toxunar. Nə yaxşı ki, sözlər könül naxışlayır, baxışlar oxşayır...

İlahi sözün qüdrətinə bax ki, onu hər dil açan lirik ifadə edə bilmir. Könlündə sözə məhəbbət bəsləyən bəndələri bənd edir.

Neçə-neçə söz sərkərdəsinin, korife-yinin könül duyğularından süzülüb gələn ilahi sözün poetikaya çevrilib. Qələm adamlarının bir özgə könül dünyası olduğu dönə-dönə dilə getirilib. Yeni qələmə alınan əsərlərdən söz açılarda poeziya bir özgə biçimdə nazlandırılıb.

Bir yeni kitab da oxucu görüşünə gəlib - bahar tərəvətli, bənövşə ətirli: "Bir menekşe masalı". Azəri türkcəsində qələmə alınıb. Türkdilli oxucuların bu bir

fəlsəfə doktoru professor Vaqif Yusifli yazır ki, yenə də onun zərif, incə, duyğusal şair qəlbinin çırpıntılarını eşitdim: "Sevindim ki, Fəridə xanım ilk yazılarından üzü bu yana, sonuncu hesab etdiyi şeirlərinə kimi özünə və şair sözüne sadıq qalmaqdadır".

Ayrılıq, hicran və bu ağrılardan doğan acılar da onun poetik dilində ağrıya çevrilir:

**Duman çökmüş üstünə,
Səbir etməm tüstünə.
Dərd çəkilmmiş üstünə,
Ay çadır şəhərciyim.**

Fəridə Hacıyevanın yaradıcılığını "Saflıq və gözəllik poeziyası" adlandırılan professor Kamil Vəli Nərimanoğlunun kitabında yer alan məqaləsi də müəllifə ədəbi tənqidin diqqəti və ali dərəcədə verdiyi dəyərlər sırasındadır: "Fəridə xanımın çeşidli mövzulu, müxtəlif for-

Bənövşə misallı poeziya

dəstə bənövşə ətirli şeirlərdən zövq alması üçün qardaş Türkiyənin Eskişehir Osmangazi Universitetinin professoru, dr. Tamella Abbasxanlı-Əliyeva onu Anadolu türkcəsinə çevirib.

Söhbət oxuculara ədəbi-bədii yaradıcılığı ilə hələ əski sovetlər dönməndən yaxşı tanış olan Fəridə Hacıyevanın növbəti kitabından gedir. Türkiyənin bir çox ədəbi-bədii dərgilərində şeirləri dərc edilən şair-publisist Fəridə xanım Hacıyevanın yeni buraxılan "Bir menekşe masalı" ("Bir bənövşə misalı") şeirlər kitabını digər əsərlərindən fərqləndirən özəlliklər az deyil. Əslində, bu kitabı müəllifin Qarabağ haraylı gündəliyi də adlandırmaq olardı. Axı, burada toplanan zərif, incə, lirik duyğuların dil açdığı söz bulağı Şuşada, şairənin atababa yurdu olan, ermənilərin əli ilə viran qalan Qubadlıda, Ağdamda... qaynayıb-daşmış. Bir ağı-bayatısında yurd-yuvasızlıq dərdi də elə bax beləcə dillənib:

**Əziziyəm soymayın,
Cəllad, dərim soymayın.
Vətən deyib ölürəm,
Məni məzara qoymayın.**

Yaxud, kitabın ilk səhifəsindəki bu bəndə nəzər yetirək:

**Beşikləri boşa gedən,
Ələyimlə başa gedən.
Şəhidləri qoşa gedən,
El-obası talan canım.**

Fəridə xanımın şeirləri kədər, qəm libası geyinsə də, ruhunda, qanında bir nikbinlik var. Bəzən bunu gizlədə bilmir, lirik düşüncələr onu poetik dilləndirir, "Könlümü duymasın"dakı kimi:

**Sənin gözlərində od qığılcımı,
Mənim gözlərimdə həsrət zülməti.
Ötürsən şipşirin, bülbülə bənzər,
Durmuşam lal-dinməz, söz qənimətim.**

Yaxud;

**Yaşımın hayıf ki, o vaxtı deyil,
İllər gəlib getmiş, gül vaxtı deyil.
Mənim xoş məqamda öz baxtım deyir: -
Atəşə qalanıb, tora düşmüşəm.**

Kitabda müəllifin yaradıcılığından bəhs edən ürək sözləri, ədəbi aləmin tannmış simalarının dəyərli fikirləri də toplanıb. "Həssas duyğular, zərif hissələr" məqaləsinin müəllifi filologiya üzrə

malı şeirləri qadın baxışının şeirsel ifadəsi kimi dəyərlidir".

"Əfəndim" şeirində də vətəndaşlıq, yurdseverlik yuxarıda qeyd edilənləri bir daha təsdiqləyir:

**Dərgahına qurban olum, əfəndim,
Hər daşına iz qoymağa izn ver.
İmanım sən, inancım sən, əfəndim,
Dərd versən də, qəbulumdur, gizlin ver.**

Kitabda şairənin yaradıcılığına ayna tutan yazı müəlliflərinin sırası genişdir. Bu sırada professor Marifə xanım Hacıyevanın, professor dr. Mehmet Rıhtımın, Az.TV-inin şöbə müdiri, şairə-publisist Telli Pənahqızının, Azərbaycan Milli Kitabxanasının şöbə müdiri Xuraman İsmayılovanın, toplunun redaktoru Məhərrəm Qubadın, Türkiyənin Eskişehir Şairlər Dərnəyinin başkanı İbrahim Sağırın və Xəlil Gurhanın, "Çağrı" dərgisinin sahibi Feyzi Halıcının, Fatma Bahar Halıcı Gökfiliz, Mustafa Fərid Yıldız və digər ədəbiyyat, sənət, mədəniyyət xadimlərinin adları da yer alıb.

Elə buradakı müəlliflərin də fikirlərindən doğan qayə belədir: nağıldır, əfsanədir, dastandır söz! Sözləri çəməndə çiçəyə, dağda gülə bənzəyənlər səhv eləməyiblər. Təbiət başdan-başda sözdür, nəgmədir, lirikadır. Çayların zümzüməsiylə şələlənin saçlarını yolması musiqi ahəngində səslənmirmi? Bəlkə Xarı bülbülün yanından ötüb-keçə bilərsən, onun nəgməsini ruhuna, könlünə hopdurmadan?! Fəridə xanım Hacıyevanın poetikası da bu lirik düşüncələrdən boylanır, bənövşə kimi isə bəzən boynun bükür...

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU

